

מעורבות

השיטה החינוכית שמחוברת לקרקע ומגיעה לחלל

משיתופי פעולה עם סטארטאפים ועד התנדבות בבתי אבות – ברשת בתי הספר עמל מאמינים שחינוך משמעותי צריך להיות מחובר לקהילה ולהתנסות מעשית. "המטרה היא לתת לתלמידים כלים – לא להיתקע בשלב הרעיון, לדעת איך לקחת אותו קדימה"

נעמה כהן פרידמן | 29.04.25 | 16:00
תגיות חינוך יזמות

בשיתוף עמל

לפעמים, כל מה שילד צריך זה שמישהו יראה אותו באמת. לא את הציון שלו או את ההתנהגות בשיעור, אלא את האדם שהוא – עם הרעיונות, החלומות והסקרנות שחיים בו. "לילדים יש את הרעיונות הכי טובים, אנחנו רק צריכים לתת להם מקום, להאמין בהם", אומרת קרן רמות, מנכ"לית מרכז היזמות בעמק חרוד, שפועל בתוך בית הספר הרב-תחומי עמל. רמות עזבה קריירה ארוכה בהייטק, עם ניסיון של 17 שנים כמנהלת פיתוח עסקי בחברות בינלאומיות, כדי לעשות שינוי מהשורש.

מרכז היזמות שהיא מובילה הוא חלק ממודל רחב יותר של רשת עמל, "חינוך משנה מקום", שמטרתו להפוך את בית הספר למוקד קהילתי שמשלב התנסות מעשית, ומחבר את התלמידים לארגונים, חברות ופעילויות התנדבותיות. המטרה – שיחושו בהשפעתם ויראו בלמידה תהליך רלוונטי, שמקנה לא רק ידע אלא גם תחושת שייכות, ערכים, חשיבה ביקורתית וכלים לחיים. כולנו מכירים את התלונות על מערכת החינוך, לפיהן בתי הספר מתמקדים רק בציונים גבוהים, שיטות החינוך מיושנות, והחומר הלימודי לא מכין את התלמידים לחיים האמיתיים – וזו בדיוק המציאות שהמודל של עמל מבקש לשנות.

3 צפייה בגלריה

פעילות קהילתית של מרכז היזמות בעמק חרוד עם כיתת ותיקים של מועצה אזורית גלבוע (תמונה: ארכיון בית הספר הרב-תחומי עמל)

Sponsored Links by Taboola

מחירים שלא נראו בתל אביב: אאורה משיקה את בניין 'הטייסים' בנווה חן

אאורה הטייסים תל אביב

מה שכל משקיע חייב לדעת [לפני] שהקריפטו ממריא שוב

חדשות ישראל

רחובות: 58 חלקות קרקע חדשות מוצעות למכירה ב-199,000 שח בלבד

Real invest מגזין

"היה צורך להפוך את הלמידה להתנסות", אומרת רמות, ומספרת על המרכז שפועל כבר שמונה שנים: "המרכז מאפשר לתלמידים לבנות מיזמים אמיתיים, לקיים שיתופי פעולה עם סטארטאפים מקומיים ולפתור אתגרים מהשטח, בתחומים כמו חדשנות חקלאית, רובוטיקה ומדע. המטרה היא לתת לתלמידים כלים מעשיים - לא להיתקע בשלב הרעיון, אלא לדעת איך לקחת אותו קדימה".

כשאבק מהבתים טס לחלל

פרויקט מוביל במרכז המחקר בין חינוך, מדע, קהילה וחלל, מדגים איך אפשר להציע למידה חדשנית גם מתוך הדברים הכי פחות צפויים - כמו האבק שמצטבר בבית. "פרויקט האבק מציע מבט חדש על חיי היום-יום, דרך תיעוד אותנטי ולא ערוך שמעודד התבוננות אישית וחברתית", מסבירה רמות. "באבק בית נשמרים סיבים מבגדים שלבשנו, פיזורי אוכל שאכלנו, שבבי שיער של יושבת הבית ופרווה של בעלי החיים, מולקולות ריח מחומרי ניקוי

ובשמים, עדויות מסביבת הבית כמו אבקנים ועוד המון ממצאים. משפחות התלמידים מקבלות ערכות איסוף, שעוצבו על ידי תלמידי מגמת עיצוב המוצר שלנו. באמצעות טכנולוגיות חדשניות, ניתן להוציא מדגימות אבק את הסיפור שמוצפן בהן, אבל הדגימות לא מפוענחות כעת, אלא נאטמות כממצא ארכיאולוגי עתידי – ונשמרות בארכיון של דגימות שייתן תמונה רחבה על המדינה ב-2025". דרכו המפתיעה של האבק לא נגמרת שם: "קפסולת זמן נוספת של דגימות תישלח לירח, כחלק מתנועה עולמית של שמירת מידע על האנושות מחוץ לכדור הארץ", אומרת רמות, "ויש גם קפסולה אישית, עם דגימה שתישמר אצל כל משפחה כחפץ בין-דורי".

קרן רמות במרכז היזמות (תמונה: ארכיון בית הספר הרב-תחומי עמל)

רמות מספרת על פרויקטים מעניינים נוספים במרכז, שמחברים בין התלמידים לקהילה, בין היתר עם בני הגיל השלישי: "יש אצלנו קורס AI וקורס נגרות משולבת רובוטיקה, שניהם בהובלת מהנדסים פנסיונרים. אנחנו גם מקימים בימים אלה פארק מדע בתוך בית הספר – שיאפשר למידה מחוץ לכיתה, עם דגמים בפיזיקה וכימיה, וסדנאות שיועברו לבתי ספר יסודיים במועצה".

בית הספר הרב תחומי עמל רמות בבאר שבע הוא דוגמה נוספת למודל שמחבר בין בית הספר לקהילה. המנהלת מטי בילו מספרת כי התלמידים מסייעים בבתי אבות, חונכים ילדים צעירים בגנים ובבתי ספר יסודיים ומתנדבים במסגרות נוספות, כחלק בלתי נפרד מתכנית הלימודים. הם גם יוצאים לסיוורים בתיאטרות, פארקי הייטק, בתי חולים ועוד, במטרה ללמוד דרך חוויות. "הלמידה פורצת את גבולות הכיתה. אנחנו מביאים את העולם האמיתי לתוך בית הספר – ולהפך", היא מסבירה. "יש לנו שיתופי פעולה עם צה"ל, אוניברסיטת בן גוריון, בתי חולים, מפעלי הייטק – והכול כדי שהחינוך יהיה רלוונטי, מדויק, חי".

מטי בילו, מנהלת בית הספר הרב תחומי עמל רמות בבאר שבע (תמונה: באדיבות המצלמת)

להרחיב את אפשרויות הבחירה

בשלוש רשויות במגזר הדרוזי, רשת עמל מובילה פורום חינוכי שמאגד את כלל הגורמים המשפיעים על הילד – מהגיל הרך ועד האקדמיה, כולל רווחה, חינוך בלתי פורמלי כמו תנועות נוער, שירותים טיפוליים והנהגת הורים, מתוך תפיסה חינוכית הוליסטית. "המטרה היא להפסיק לחשוב במערכות נפרדות, ולבנות תפיסה בה כל מי שעוטף את הילד רואה את עצמו כחלק ממערכת אחת, עם חזון ערכי משותף", מסבירה שירי אשד יהושע, מנהלת מרחב מנהל פדגוגיה ברשת, שמובילה את המודל היישובי הרשתי. המודל פועל בכסרא סמיע, ינוח ג'ת ומועצה אזורית גלבוע בארבע השנים האחרונות, בשיתוף הרשויות המקומיות ומשרד החינוך. "מפגשי הפורום הקבועים מובילים לכך שהחזון החינוכי היישובי מוטמע בפועל. לא רק מדברים על ערכים, אלא חיים אותם בכל מסגרת חינוכית", היא מוסיפה.

בחברה הדרוזית שמתמודדת עם זהות מורכבת – מסורת מול מודרניות ונאמנות למדינה לצד תחושת ניכור ממסדי, קיים גם פער מגדרי. לדבריה של אשד יהושע "בנות פונות לאקדמיה, ובנים פונים לשוק העבודה מיד לאחר הצבא.

המודל של עמל מבקש לצמצם את הפערים ולהרחיב את אפשרויות הבחירה".

חלק מפירות הפרויקט מתבטאים בשותפות שנקמה בינוח ג'ת עם התעשייה האווירית, שחושפת את התלמידים למסלולים חדשים, בעליה במספר הסטודנטים שמתקבלים לפקולטות יוקרתיות בכסרא סמיע, ובזכיית בית הספר בפרס חינוך יישובי. לדברי אשד יהושע, זהו ביטוי מובהק לעוצמה של חזון משותף ועבודה מערכתית עמוקה.

בילו מסכמת את גישת הרשת ואומרת: "אנחנו קוראים לזה חינוך למשמעות. כשאדם חי חיים עם משמעות – הוא שמח, חזק ותורם יותר, וגם מממש את עצמו טוב יותר". ואילו רמות מוסיפה: "הילד הוא אותו ילד – בכיתה, בבית, ובקהילה, לכן אנחנו לא יכולים להסתכל רק על התיכון. האחריות שלנו רחבה יותר".

בשיתוף עמל